

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lapja 1999. április II. év, 6. szám

*Az én lábamnak
szövetneke a te
igéd, és
ösvényemnek
világossága.
Zsoltár 119:105*

A kegyelem

Károlyi Gáspár
bibliafordítása

Imádkozol-e?

Megkeresett,
újjászült és
megtartott

Misszionáriusok:
John G. Paton

ISTEN KÖZELÉBEN

A bűn

*„Valaki a bűnt cselekszi, az a törvényteleniséget is cselekszi; a bűn pedig a törvényteleniség.”
1János 3:4*

Isten méltán megkívánja az emberektől a tiszta és szent életet. De Isten fiaihoz illő életnek követésében és arra való igyekezetben nagy akadály az emberi okosságunk a bűn felől való bolond ítéléte. Mert hogy mindnyájan természet szerint bűnösök vagyunk, csoda mily igen hizelkedünk magunknak a bűnben. Innen van, hogy sokan bátran mily nagy szarvas cégéres bűnt cselekedjenek is, csak az emberi gyarlósággal akarják magokat belőle kitisztítani. Innét van, hogy amikor ezeket a bűnről feddik és bűnbánatra intik, azt mondják: Lám nem vagyok sem parázna, sem gyilkos, sem lopó, soha nem tudom, mi gonoszsgot mondhatna rólam. Látod-e: ilyen ítéletük van az embereknek a bűn felől, mely nagy akadály a szent élet követésére való igyekezetben és a bűnből való kitérésben. Annakokáért ez ellen Szent János orvosságot ad, amikor a meghallott igékben megmutatja, hogy minden embernek szükséges a szent és tiszta keresztyén életre igyekezni, miután Isten fiává lett.

Mi a bűn? Azt az emberek, ami Isten ítélete szerint bűn, bűnnek nem tartják. Szent János arra tanít, hogy Isten szerint a bűn Isten törvényének az áthágása. Valaki Isten törvényét áthágja vagy annak ellene cselekszik, magát Isten haragjába és átkába ejti. Mert átkozott minden, aki a törvényt be nem tölti, Deut. 27. – A törvény tanít meg, mi a jó és mi a gonosz. Tehát bármit cselekszünk az üdvösség dolgában vagy külső magaviseletünkben, mindazt Isten törvényére próbáljuk meg, amivel ha nem ellenkezik cselekedetünk, jónak, ha pedig ellenkezik gonosznak, bűnnek mondjuk.

Immár másodszor lássuk meg: hányféle a bűn? Isten anyaszentegyházának közönséges értelme és vallása a bűn felől az, hogy a bűn kétféle. Egyik az eredet szerint való, vagy eredendő bűn, a mi egész természetünk megromlása, Ádámról örökségül szállt ránk és először Isten haragjára kötelez; aztán bennünk sok gonosz gyümölcsöt terem, amit az Írás a test cselekedeteinek nevez. Azért az eredet szerint való bűn nem beszéd, sem cselekedet, sem gondolat, hanem betegség vagy romlás a természetben, melyből minden gonosz beszéd, cselekedet, gondolat származik. Miért kell ezt megtanulnunk? Először azért tanuljuk meg, hogy megértsük, honnan van üdvösségünk, tudniillik nem érdemünkől vagy jámborságunkból, hanem Isten ingyen való kegyelméből és így magunkat Isten előtt megalázzuk s úgy kérjük Tőle bűneink bocsánatát, hogy úgy ne járjunk, mint az a kevélységbe esett farizeus, aki felől Krisztus Urunk mondja, hogy azért nem igazult meg bűneiből, merthogy emberi igazságban felfuvalkodva nem folyamodott Isten irgalmasságához, mint amaz alázatos nyilvánvaló bűnös. Másodszor természetünk ilyen romlott és bűnös voltát azért kell jól eszünkben tartanunk, hogy magzatainkat szorgalmasan tanítsuk és azokat kicsinységüktől fogva jámborságban és jó erkölcsökben igyekezzünk felnevelni, hogy a bűnös és romlott természet, amelyet tőlünk vettek, rajtuk mindenestől fogva el ne hatalmazzék. A másik, a cselekedet szerint való bűn az eredet szerint való bűn gyümölcse, azaz valamit cselekszünk Isten törvénye ellen beszédünkkel, gondolatunkkal vagy egyéb tagjainkkal és érzésünkkel, cselekedet szerint való bűnnek nevezetük. Ez a természetünkben való romlás soha nem nyugszik, hanem mindenkor különféle gyümölcsöket terem, amiket Szent Pál a test cselekedeteinek nevez. Gal. 5. Ezek mind a gonosz fának gonosz gyümölcsei, melyekből valaki igen eszik, igen megcsömörlik. Mert valaki ezekben a bűnökben vakmerően él, csak egyikben is, soha Isten országát nem bírhatja.

A harmadik dolog: ki oka a bűnnek? Némelyek a csillagokra vetnek és azt mondják, hogy azért nem lehetnek jámborok, mert gonosz csillag alatt születtek. Némelyek az ördögre vetnek: az ördög cselekedte, ugymond, velem. Némelyek pedig Istent keverik bele: Isten akarata volt, ugymond, mert ha Ő nem akarta volna, nem cselekedhettem volna. Isten nem oka a bűnnek! A bűn oka senki nem egyéb, hanem az ördög és az ember együtt. Az ördög gyilkos volt eleitől fogva: mikor hazugságot szól, a sajátját szólja, mert hazug és a hazugság atyja. Az ember pedig megromlott természete szerint szereti a bűnt és gyönyörködik abban. Mikor azért az ördög ostromolja és bűnre ingerli, neki hajol. Magadnak tulajdonítsd azért, ne senkinek mind bűnödet, mind annak büntetését!

Decsi Gáspár prédikációja – XVI. Század

A kegyelem

A kegyelem a keresztyénség kulcsszava. Ha csak az Újszövetséget vizsgáljuk, mindenütt találkozunk vele. Isten "a minden kegyelemnek Istene" (1Pt. 5:10), a Szent Lélek a "kegyelemnek Lelke" (Zsid. 10:29) és keresztyén hitünk alapja "az Úr Jézus Krisztus kegyelme" (Apcsel. 15:11). A kegyelem pedig, mondja János, "Jézus Krisztus által lett" (Jn. 1:17). Az apostolokat oly mértékben lenyűgözte ez a kegyelem, hogy még a levelek üdvözlési formuláját is megváltoztatták. A görögöknél használatos üdvözlési formulát ("hail"), a "kegyelem és békesség" váltotta fel. Lényeges tehát, hogy világosan értsük mit jelent a kegyelem a Biblia szóhasználatában. Miért - kérdezhetnél valaki - hát nem világos, hogy mit jelent a kegyelem? Szomorúan kell megállapítanunk azt, hogy úgy, mint más bibliai témák esetében, ma már egyáltalán nem azt értik a kegyelem alatt, amit reformátor és puritán őseink értettek. A legelterjedtebb felfogás az, hogy Isten egy olyan kegyelmes Isten, aki nem tud haragudni, és akinek egyetlen tevékenysége az, hogy mindenkinek megbocsát. Ezt valaki úgy fogalmazta meg, hogy "Isten megbocsát, mert ez a mestersege" (Xavier Varnus). De a

modern teológiai felfogás sem sokban különbözik ettől, ugyanis századunk híres "teológusa" Barth Károly ezt mondja: "A kegyelem vagy kegyelem mindenki számára, vagy egyáltalán nem kegyelem" (KD IV.2, 589 o.). Láthatjuk tehát, hogy a modern ember megköveteli Istentől, hogy mindenkihez kegyelmes legyen, mindenkit üdvözítsen, mindent elnézzon, mert ez felel meg neki a legjobban. A probléma csak az, hogy nem mi szabjuk meg Istennek, hogy milyen legyen, hanem Ő olyan amilyennek kijelentette magát. Térjünk tehát vissza a Bibliához, és vizsgáljuk meg azokat a szavakat, amelyek a kegyelem kifejezésére vannak használva.

1. A kegyelem természete

A görög Újszövetségben a leggyakrabban használt szó a kegyelemre a "khárisz". Ez jószágot, szeretetet, irgalmat jelent egy olyan valaki iránt, aki azt semmivel nem érdemelte ki. Ha például megszánunk egy koldust és enni adunk neki, ezt a szeretet megnyilvánulásának nevezzük. De ha ez a koldus kirabol, bántalmaz és ezek után - vele találkozáskor - házunkba hívjuk, felöltöztetjük, enni adunk neki, akkor ezt kegyelemnek nevezzük. A kegyelem tehát a szeretet gyakorlása olyan valaki felé, aki kimonddottan büntetést érdemelne.

A héber nyelvben két szó is van használva a kegyelemre. Az egyik az "ahabah" (görög fordítása a "khárisz"), amely Isten kiválasztó szeretetére mu-

Aki megtartott minket és hívott szent hívással, nem a mi cselekedeteink szerint, hanem az Ő saját végzése és kegyelme szerint, mely adatott nekünk Krisztus Jézusban örök időknek előtte.

II Timótheus 1:9

ken? Istent azonban milyen sokan vádolják ezért. Pedig ha Isten csak egy emberen könyörült volna meg, akkor is tökéletesen igazságos lett volna, ha pedig megkönyörült rajtuk, az egyedül az ő kiválasztó szeretetének tulajdonítható.

A másik héber szó a "chesed" (görög fordítása "eleos"=irgalom), ami irgalmat, kedvességet vagy Isten szövetséges szeretetét jelenti. Isten tehát minden emberi tényezőtől függetlenül, már az örökkévalóságtól fogva szövetséget kötött egy néppel. E szövetségre való tekintettel Isten újra és újra irgalmaz azoknak, akik az övéi, lehajol és felemeli őket, valahányszor elbuknak, megtisztítja őket, valahányszor beszennyezik magukat tisztátalansággal. Teszi ezt azért, mert az Ő irgalma nem más, mint hűséges szeretete. Hóseás prófétánál így olvasunk erről: "Mert az én népem átalakodottan hajlandó elfordulni tőlem...Miképpen adnálak oda Efraim, szolgáltatnálak ki Izráel? Miként adnálak oda mint Admát, tennélek olyanná, amilyen Seboim? Megesett bennem az én szívem; fellángolt minden szálnalmam!" (Hós. 11:8). Mivé lennénk Isten kiválasztó, hűséges, szövetséges szeretete nélkül. Mi, akik semmit nem érdemlünk, vagy jobban mondva, akik csak az örök kárhozatot érdemeljük, értjük már azt, hogy miért van oly égetően szükségünk kegyelemre?

2. A kegyelem nagysága

Két okból is nagy ez a kegyelem. **Először** is azért felbecsülhetetlen értékű, mert Isten Fia szerezte ezt. "Te annakokáért, én fiam, erősödjél meg a Krisztus Jézusban való kegyelemben" (2Tim. 2:1) Ez a kegyelem nem akárhogy lehet a miénk, hanem csak egyedül Jézus Krisztus által. Milyen sokan gondolják azt, hogy ez a kegyelem, mint egy energia, a lelkes áldásmondó szava által adatik. Vagy ez bizonyos dolgok megtétele, sákramentumokkal való élés által "beszerezhető". Mások érzelmeik függvényében kegyelemmel való "feltöltekézésről" beszélnek. Megint mások azzal dicsekednek, hogy ez ingyen kegyelem, és ezért különösebb értéke nincsen. Mi tehát ez a kegyelem? Valami megfoghatatlan érzés, erő, energia? Nem, hanem mindenekelőtt cselekedet. Az Isten Fiá-

nak cselekedete. Ingyen kegyelem csak részünkről, mert mi semmit nem tudunk hozzátni, de Isten részéről nem olcsó ez a kegyelem, hanem a végtelenül szent, tökéletes Fiú halálába került. Vérről fizetett kegyelem ez, Isten Bárányának, az Úr Jézus Krisztusnak kereszthalála által kaptuk ezt a kegyelmet. A tökéletes szenvedett a tökéletlenekért, a bűntelen a bűnösökért, a tiszta a tisztátalanokért, a szent Isten a bűnös teremtményért. Még mindig értéktelen számokra ez a kegyelem? Még mindig nem látod, hogy mibe került Istennek az, hogy kimondhatja feléd: "irgalmazok neked". Oh, némuljon el minden száj, mely Isten kegyelmét könnyelműen kezeli.

Másodszor pedig azért nagy ez a kegyelem, mert nagyon sok mindent kapunk általa. E kegyelem által van az újjászületésünk, a megigazulásunk, hitünk, megtérésünk, megszentelődésünk és megdicsőülésünk. Minden kegyelemből van. Ha tehát Isten részéről e kegyelem cselekvést jelentett, vajon mi mást jelenthetne számunkra is mint cselekvést. Isten kegyelmi ajándékai tehát azon dolgok véghezvitelét jelentik, amelyeket Isten kegyelme által végzünk. Amikor tehát Istentől kegyelmet kérünk, ne megfoghatatlan dolgokról álmodozunk, hanem gondoljunk arra, hogy mi az, amit Isten kegyelméből végezhetnénk. Isten kegyelme ugyanis cselekvést jelent.

"Minthogy azért külön-külön ajándékaink vannak a nekünk adott kegyelem szerint, akár írásmagyarázás, a hitnek szabály szerint teljesítésük; akár szolgálat, a szolgálatban; akár tanító, a tanításban; akár intő, az intésben; az adakozó szelídségben; az előjáró szorgalmatossággal; a könyörülő vidámsággal művelje." (Róm.12:6-8)

BAGOLY Gyula

Károlyi Gáspár bibliafordítása

A magyar bibliafordítás történetében a legjelentősebb állomás Károlyi Gáspár fordítása, melyről, mint korszakalkotó eseményről beszélhetünk. E fordítás fogalommal lett s minden korábbi fordítást háttérbe szorított. Néhány évtized alatt prédikátorok, tanítók s gyülekezeti tagok kedvelt olvasmányává lesz; népkönyv, melynek jelentőségét a magyar irodalmi nyelv kialakulásában, a teológiai tudomány nyelvének kiforrásában s kultúrtörténeti hatásában a Luther Márton bibliafordításával szokták összehasonlítani...

Károlyi Gáspár a Biblia fordításához 1586-ban fog hozzá. Öregember már, amikor a nagy munkát elkezdte. Az egyházmegye lelkészeinek is bejelenti szándékát egyik gyűlésükön, amelyen Isten segítségét is kéri közös imádságukban e vállalkozásra. Segítő társait is kiválasztja, akik közül teljes bizonyossággal csak a helybeli tanítómestert, Pelei Jánost ismerjük. Három éven át tartó lankadatlan munkával elkészül a teljes Biblia lefordításával. Az előljáró beszédben elmondja, hogy a fordításon oly nagy szeretettel dolgozott, hogy e munkát soha meg nem unta, bár gyakorta felsóhajtott: az Isten addig éltesse, míg a Bibliát kibocsátja, akkor kész lesz meghalni és Krisztushoz költözni.

„Isten Lelke az, aki a mi szívünkben, lelkünkben cselekszik, hitet formál, újonnan szül, de nem különben, hanem az igéjének hallgatásából. Ha azért azt akarjuk, hogy az Isten mibenünk cselekedjék, ne légyen mielőttünk semmi becsületesebb az Istennek igéjénél, annak hallgatásánál, olvasásánál és tanulásánál.

KÁROLYI GÁSPÁR

E fordítás kiadásának anyagi feltételeit jámbor és istenfélő főurak biztosították, akik nem engedték meg, hogy nevüket az ajánlólevélben felsorolja. A patrónusok egyike, Ecsedi Báthori István hozatott betűanyagot és papírost Németországból és ő fogadta meg a nyomdászt is. A nyomtatást 1589-ben kezdték el s 1590-ben fejezték be, s jelent meg a teljes Biblia e címmel: „Szent Biblia az az: Istennek ő és új Testamentumanac prophetac es apostolok által iratott szent könyvei. Az Istennek Magyarországban való szent Egyházának épülésére. Vizsoly. 1590.”

A könyv nyomtatója Mantskovit Bálint volt.

Fordításának elvi szempontjairól maga mondja el az előbeszédben, hogy tiszta, igaz magyar szóval igyekezett élni. Az idegen szólás módját nem követte. Nem a zsidó és görög nyelvek, hanem a magyar nyelv szabályait tartotta szem előtt. Az eredeti héber és görög nyelvekből fordít, de figyelembe vette a Vatablus-, Paginus-, Münsterus- és Tremellius-féle latin fordításokat, sőt kéznél volt a Vulgata is. Segítették munkájában a korabeli magyar fordítások is, melyek közül Heltai és Méliusz fordításait említi meg.

Károlyi bibliafordítása időállónak bizonyult. A magyar protestánsok alapjában véve ma is az ő fordítását használják. A négyszáz éves bibliafordítás az idők folyamán számtalan kiadást ért meg.

(Részletek Czeglé Imre A magyar bibliafordítás útja Károlyi Gáspárig című művéből)

Tekintetes és nagyságos uraknak, vitézlő nemes népeknek, istenfélő községnek, és az Isten házában munkálkodó prédikátoroknak, kik egész Magyarországon és Erdélyben vannak

... Nagy gondviseletlenség volt azért és Istenhöz és az ő szent igéjéhez nagy idegenség, hogy holott minden nemzetségnek nyelvén vagyon az Istennek könyve, a magyar nemzetség arról ennyi ideig gondot nem viselt. Nem tudom, ha a prédikátorokat vádoljam, vagy a fejedelmeket... Azért kétség nélkül, ha vagyon is ebben valami bűnök a tanítóknak, hogy ennyi ideig egészen a biblia nem volt magyar nyelven, de a fejedelmeknek nagyobb bűnök vagyon... Noha pedig volt darabonként a Bibliának valami része megfordítva, de mindenestől fogva egészen ezeitől a mi országunkban a mi nyelvünkön nem volt, hanem a kegyelmes Istennek jókedvéből most mégyen ki egynehány nevezetes Jámbor, Istenfélő Nagyságos Uraknak intése, törekedések és költségek által, kik annyira nem igyekeztek e dologban e világi híre és tisztességre, hanem csak az Isten tisztességére, az ő házában épülésére, hogy az ő magok nevét is nem akarták ide béiratni, megelégedvén azzal, hogy az ő nevek az életnek könyvében bé vagyon írva.

Meggondolván azért az anyaszentegyháznak a mi nemzetiségünk között e dologban való fogyatkozását és jövődő épülését, másfelől a mi tisztünket, az Istennek nevét segítségül híván, minekutánna hozzákezdettem volna egynehány Jámbor tudós atyafiakkal, kik nékem a fordításban segítséggel voltak, meg nem szüntem addig, míg nem véghöz vittem a Bibliának egészen való megfordítását, melyben munkálkodtam közel három esztendeig nagy fáradsággal, testi töredelemmel, de oly buzgóságos szeretettel, hogy én egy szempillantásig e nagy munkát el nem untam, hanem nagy serénységgel és szeretettel munkálkodtam, míg nem elvégezném azt...

Nagyságtokat és kegyelmeteket kérem e mi munkánkat vegyék jó néven és azzal éljete a nagy Istennek dicsőségére és tulajdon lelketeknek idvességére. Az Úr Isten tartsa meg Nagyságtokat és kegyelmeteket, éltesse sok ideig kegyelmességével és jóakarásával, mint egy paizzsal vegye körül, Szent Lelkével erősítse, bátorítsa és minden tanácsit igazgassa az ő neve dicsőségére és az ő házában épülésére. Ámen.

Az olvasóknak

Bizonytal tudom és semmit nem kételkedem abban, hogy e mi munkánknak, minekutánna emberek közzé az kimégyen, sok irigye és rágalmazója létszen. És akik a rágalmazásra születtek, mivelhogy a más ember munkájához vagy cselekedeteihez hasonlót nem cselekedhetnek, ha különben annak nem árthatnak, rágalmazzák azt. Mindazáltal senkinek sem irigységével, sem rágalmazásával nem gondolok. Mert az Isten és az én jó lelki ismeretem nékem bizonysgom, hogy nem egyebet, hanem a nagy Istennek tisztességére, az ő házában épülésére néztem e dologban. Más az, hogy szabad mindennek az Isten házába ajándékot vinni. Egyebek vigyenek aranyat, ezüstöt, drágaköveket, én azt viszem, amit vihetek, tudniillik magyar nyelven az egész Bibliát, melyet eleitől fogva sokan igyekeztek offerálni, de véghöz nem vihették. Annakokáért minden keresztyén olvasókat kérek, hogy az én munkámért engemet ne rágalmazzanak és meg ne keserítsenek, hanem nagy isteni félelemmel és hálaadással vegyék és olvassák e magyar nyelvre fordított Bibliát. Ha valahol a fordításban tévelyegtem és a célt nem találtam, azt ne tulajdonítsák vakmerőségnek, hanem az én gyarlóságomnak. Az olyan helyeket az olvasók ugyan regesztrum szerint jegyezzék meg és engemet intsenek meg, hogy míg Isten e testben tart, jobbithassam meg a mi fordításunkat, mindaddig míg nem igen szép és jó létszen.

(Részletek A Vizsolyi Biblia előljáró beszédéből)

J. C. Ryle: IMÁDKOZOL-E?

A SZENTSÉG ÚTJA

Azért kérdezem meg tőled, hogy szoktál-e imádkozni, mert az állhatatos imádkozás a szentség útja. Nem vitás, óriási különbségek vannak a hívő keresztyének között is. Ugyanazt a nemes harcot harcolja mind, de mennyire bátrabban harcol az egyik, mint a másik. Valamennyiük Isten világosságában él, de mégis mennyivel tisztábban ragyognak egyesek, mint mások. Valamennyi ugyanazt a pályát futja; de van, aki hamarabb befutja azt, mint a másik. Valamennyien egy Urat és Üdvözítőt szeretnek; s mégis egyesek jobban szeretik Őt.

Vannak az Úr népe között olyanok, akik sohasem jutnak túl megtérésük korszakán. Valóban újjászülettek, csak hogy egész életükben lelki csecsemők maradnak. Mindig csak ugyanazt az egykori élményt hallhatod tőlük. Mindig ugyanazt a megelégedettséget, ugyanazt a maguk szűk körében toporgó érdeklődést észleled náluk, mint tíz évvel korábban. Valóban vándorok ők, de olyan vándorok, mint a régi idők gibeonitái, kenyerük mindig száraz, saruik mindig elnyűttek, ruházatuk mindig szakadozott. Sajnálkozva és szomorúan mondom ezt, de kérdezem: nem így van ez?

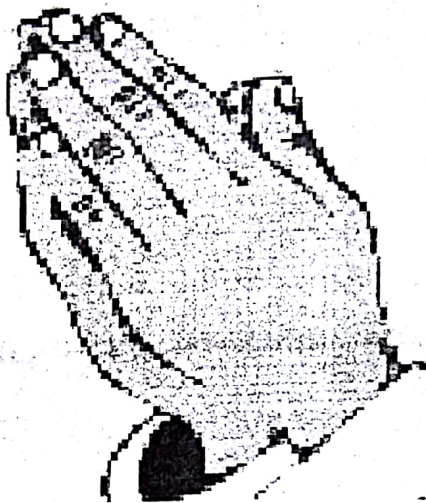
Aztán vannak, akik mindig növekednek. Nőnek, mint eső után a fű, növekednek, mint Izrael Egyiptomban; úgy törnek előre, mint Gedeon: Bár sokszor gyengék, mégis mindig kezdeményeznek. Szüntelenül haladnak kegyelemből kegyelembe, hitről hitre, erőről erőre. Akárhányszor találkozol velük, mindegyre melegebb szívűek, erősebb, bővülködőbb a lelki életük. Azt tapasztalod, hogy évről évre több mindent értenek, többet tudnak és többet hisznek, és egyre jobban élnek meg hitéletüket. Nemcsak azért cselekszenek jó dolgokat, hogy hitük valóságáról meggyőződjenek, hanem mert lelkesednek is a jó dolgokért. Nemcsak jól cselekszenek, hanem fáradhatatlanok is a jó cselekvésében. Nagy dolgokra törekcszenek, és cselekszenek is nagy dolgokat. Ha hibáznak, hát újra megpróbálják, ha elbuknak, azonnal fölállnak. S mégis, mindig nyomorultnak tartják magukat, haszontalan szolgáltnak, úgy érzik semmit sem csináltak. Ők azok, akik úgy élnek meg hitüket, hogy az kedves és gyönyörűséges mindenki szemében. Még a hitetlenekből is imát váltanak ki, még a világ önző embereit is jó véleményre készítetik. Jó látni őket, jó velük lenni, hallgatni őket. Amikor találkozol velük, azt hihetnéd, hogy mint Mózes, éppen Isten jelenlétéből jönnek elő. Amikor együtt vagy velük, úgy érzed, fellelkesít a társaságuk, mintha lelked tűzhöz került volna közel. Tudom, kevés ilyen ember van. De csak annyit kérdezek, vajon miért vannak kevesen?

Végül is hogyan indokoljuk meg, hogy keresztyének között lehetséges ilyen különbség? Mi a magyarázata annak, hogy némelyik hívő tisztább és szentebb lehet, mint a másik? Úgy hiszem, hogy a különbség – húszból tizenkilenc esetben biztos – a személyes imádságra való eltérő készségből fakad. Úgy vélem, hogy azok, akik nem az élen járnak, azok keveset imádkoznak, s akik kiemelkednek a többiek közül, azok sokat imádkoznak.

Reménykedve mondom ezt, hogy fölrázzak vele sokakat. Sokan úgy tekintik a kiváló szentséget, mint különleges ajándékot, amit mindig csak néhány embernek kell maga elé célul tűzni. Azt távolról csodálják, könyvek lapjain is. Csodálatosnak tartják, ha a maguk környezetében találkoznak vele. Olyan dolognak tartják, amit csak kevesen érhetnek el, így aztán sokakban még a gondolata sem ölik fel a szentebb életnek. Röviden: az a véleményük, hogy a szentség néhány kivételezett hívő számára fenntartott dolog, és nem mindenki számára érhető

el. Nos, én úgy vélem, hogy ez rendkívül súlyos tévedés. Úgy hiszem, hogy a lelki nagyság – miként a testi is – nagymértékben függ azoknak az eszközöknek hűséges felhasználásától, amellyel mindenki rendelkezik. Természetesen nem arra gondolok, hogy nincs jogunk várni csodálatos személyes ajándékok elnyerésére; egyszerűen arról van szó, hogy amikor valaki Isten felé fordul, akkor a

szentségben való fejlődésnek összhangban kell lennie az Isten által kijelölt eszközök szorgalmas használatával. És állítom, hogy a legjelentősebb eszköz, amely által Krisztus egyházában a legtöbb hívő naggyá lett, az a személyes imádságra való buzgó készség. A Bibliában Isten legjobb és legnagyobb szerűbb szolgálói is ezt látjuk. Olvasd el, mit mond az Írás Mózesről, Dávidról,

Dánielről és Pál apostolról. Ne feledd el, mit is jegyeztek fel Lutherről. Mondj csak egyet is az istenfélő szentek és mártírok sorából, akit ne az jellemezne a legjobban, hogy imádkozó ember volt. Bíz rá magad az imádságra – az imádság erő! Az imádság a Lélek szüntelen megújuló kiáradásait munkálja. Egyedül csak a Lélek indítja el az ember szívében a kegyelem munkáját, és egyedül ő viheti azt előre, egyedül ő éltetheti. De a Szentlélek kedveli, ha imádkoznak érte. És azok kerülnek leginkább hatása alá, akik a leginkább kérik. Az imádság a legbiztosabb gyógyszer a Sátán és a szorongató kísértések ellen. Az a kísértés sohasem győz, amely ellen szívből imádkoznak. Az a bűn sohasem tarthatja meg uralmát felettünk, amelyet Őelé viszünk és kérjük: törje meg. De akkor minden gondunkat a mennyei Orvos elé kell vinnünk, hogy Ő naponta megszabadíthasson minket. Akarsz-e a kegyelemben növekedni? Akarsz-e hűséges keresztyén lenni? Légy az! Ha valóban akarsz, nem tehetek fel fontosabb kérdést ennél: Szoktál-e imádkozni?

A VISZAESES OKA

Azért kérdezem tőled, szoktál-e imádkozni, mert a visszaesés egyik legfőbb oka az imádság elhanyagolása. A visszaesés olyasmint jelent, hogy az ember meghátrál olyan dolgokban, amelyekben már jól haladt előre. Sokan járnak egy darabig a helyes úton, de aztán a hamis tanítók felé fordulnak, úgy, mint a galáciaiak. Hangosan fogadkoznak, míg lángolnak, míg van bennük hévség, akárcsak Péter, s aztán a megpróbáltatás órájában megtagadják az Urat, akárcsak Péter. Sokan veszítik el első szeretetüket úgy, mint az efézusiak. Kihűl bennük a jó dolgok cselekvése iránti lelkesedés, mint Márkban, aki Pál társa volt. Hosszú ideig követnek egy apostolt, s aztán mint Démás, visszamennek a világba. Valóban megeshet mindez. Szomorú dolog, ha valaki visszaesett. Sokféle nyomorúság érheti az embert – de ez a legrosszabb közülük.

(folytatás a 6. oldalon)

Megkeresett, újjászült és megtartott

Vallásos katolikus családban nőttem fel, gyermekkoromtól betanult imáimat ismételtettem nap mint nap.

Ha lelkiismeretemen keresztül Isten rámutatott valamilyen konkrét bűnömre, akkor megpróbáltam jócselekedetekkel ellensúlyozni azt. Szerettem a környezetemben, már huszonhat évesen óvodavezető lettem, majd két évvel később munkám elismeréseként miniszteri dicséretet kaptam.

A magánéletemben is jól mentek a dolgok, anyagilag szépen gyarapodtunk, és szeretetben éltünk férjemmel és szüleimmel. A gyermektelenség, és a sikertelen terhességek sorozata okozott számunkra szenvedést, de tíz év elteltével Isten előbb egy kislányt, majd egy kisfiút bízott ránk. Isten azonban látta, hogy az én öngáz életem a kárhozát felé tart, ezért Ő egy akkor még alig ismert betegséggel látogatott meg. Az úgynevezett pánikbetegség kerített hatalmába. Ez azt jelentette, hogy minden ok nélkül iszonyatos félelem, halálfélelem, hidegverejtékezés, légszomj, szapora - 140-150-es - pulzus tört rám. Félttem egyedül maradni, és nem tudtam aludni 4-5 szem nyugtatóval, altatóval sem. 32 évesen erős szívgyógyszereket, és nyugtatókat szedtem. Állandó szorongás lett rajtam úrrá.

Most már tudom, hogy Isten szeretete szorongatott. Egy fiatal keresztény házaspár költözött a közelünkbe, akik sokat imádkoztak értem, és minden adandó alkalommal elmondták, hogy életem megoldása az, ha rábízom magam Arra, aki legjobban ismer, és annyira szeret, hogy életét adta értem.

Nehezen szabadultam meg az öngazságtól és a kilóra mondott hamis imáimtól, de Isten világosságában meg kellett látnom elvesztett, nyomorult állapotomat.

Hét évvel ezelőtt egy hívő református lelkésszel történő beszélgetés és imádkozás alkalmával, megköszöntem Istennek, hogy nem mondott le rólam. Bocsánatot kértem bűneimért, és hálát adtam az Úr Jézus Krisztusnak, hogy bűneim büntetését Ő vállalta magára.

Kértem, legyen Ő az Úr az életemben, irányítsa és vezessen családommal együtt az Ő országa felé.

„És nincsen semmiben másban idvesség...mely által kellene nekünk megtartatnunk.” Apcsel. 4: 12

Annyira valós lett számomra az Úristennel való kapcsolat, hogy már másnapról nem volt szükségem nyugtatókra, szívgyógyszerekre, és cigarettára sem. **Megszabadultam!** Elmúlt a szorongás, félelem, helyébe öröm, békesség, és kiáradó szeretet lépett!

„... az én békességemet adom néktek: nem úgy adom, amint a világ adja. Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, se ne féljen.” Ján. 14:27

Hogyan kételkedhetnék Isten ígében, amikor nap mint nap tapasztalom éltető erejét.

Öt évvel ezelőtt Isten egy kisfiúval ajándékozott meg minket. Sokszorosán halmozott terhességi szövődmények miatt 31 hétre született gyermekünk 1650 grammal, szájában különös fejlődési rendellel. Ennek következtében nem tudott nyelni, így hét hónapos koráig szondán keresztül táplálták. Hat hónapos már elmúlt, amikor a kezelő orvosa kérdezte tőlem, hogy tudom-e, hogy Máté még nincs túl az életveszélyen. Hosszú hónapokon keresztül minden napot a koraszülött osztályon töltöttem. Anyai szívem minden kétségbeesésével kérdeztem: Miért Uram?! Isten válaszolt: „...*hogy nyilvánvalóvá legyenek benne az Isten dolgai.*”

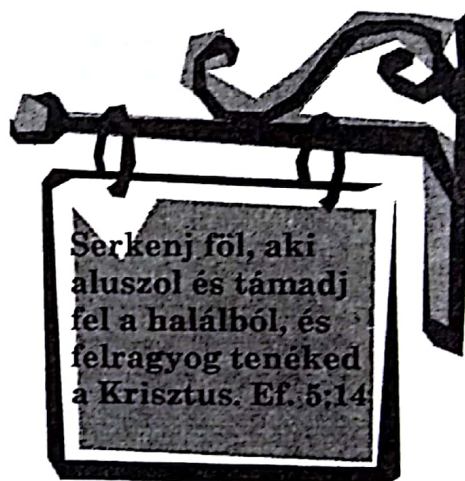
János, 9: 23

Még nem értettem Isten szándékát, hiszen az orvosok súlyos agykárosodásról beszéltek, és minden nap éreztették velem, hogy nagyon sajnálnak, mert a kisfiam élet kilátásai nagyon reménytelenek. Lehet ugyan, hogy életben marad, de sem mozogni, sem kommunikálni nem igen lesz képes. A Budapesti Fejlesztő-neurológiai Intézetben, - ahová 2 hónaposan azért küldték, hogy majd ott megtanítsák nyelni - egy orvos a vizsgálat után azt mondta: „Asszonyom, ez a gyerek nagyon beteg. Tanulja meg, hogyan kell szondával táplálni, és vigye haza. Tornáztatja ugyan, de úgysem lesz belőle

semmi. Azon kívül nemsoká epilepsziás rohamai lesznek” Mintha azt mondta volna, nem kár érte, ha meghal.

„Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok vesztég!” 2 Móz. 14: 14

És ezekben a hónapokban különösen megtapasztaltam: a két kezében hordott engem Isten, hogy össze ne roppanjak. Nem engedte, hogy erőm felüli próbát szenvedjek el. Amikor keserűségem, fájdalommagasra csapott, valami érthetetlen, mérhetetlen erő elvette rólam ezeket a bírhatatlan terheket. Megmagyarázhatatlan békeség, nyugalom szállt rám. Sokszor tettem biztonyságot ekkor a hitemről az orvosoknak, ápolóknak, és a sorstársaimnak, az anyukáknak is. Még megtérésem előtt apró dolgoktól kiborultam, és most ennek a nagy próbának a során sem jött elő a pánikbetegség.

A terheim nagy részét az én Uram hordta, és engem megtartott.

„Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.” Fil. 8:13

Kicsi fiunkat hat hónapos korában lassan elkezdtem 5-10 grammonként etetni, majd közel 8 hónapos volt, amikor 3,88 kg-al hazavittük a kórházból. Lassan meg tudta enni az adagját, és elkezdett testileg is, és értelmileg is fejlődni. Az első otthon töltött két hónap alatt két kilót hízott. És Isten kegyelméből a „béna” gyermek 20 hónaposan elindult.

(folytatás a 6. oldalon)

A megfeneklett hajó, a tört szárnyú sas, a gazos kert, a hűrok nélküli hárfá, a romokban heverő templom nagyon szomorú látvány, de a visszaeső ember még ennél is szomorúbb. A sajtó lelkiismeret – az önmaga ellen fordult elme – a szemrehányásokkal teli emlékezet – az Úr nyilával átvert szív – a belső vádak terhe alatt megroppant lélek – mind-mind ízelítő a pokolból. Pokol már itt a földön. Valóban, milyen mély és komoly, amit a bölcs mond: „A visszahanyatlott szívű a maga útából elégszik meg” (Péld. 14:14).

MISSZIONÁRIUSOK:

JOHN G. PATON

1824-ben született Kirkmahoe-ban egy skóciai farmon. Az édesapja 17 éves korában tért meg, és attól a pillanattól rendszeresen olvasta a Bibliát. A család egy 6 km-re levő gyülekezetbe járt. Ezt az utat gyalog tették meg, és 30 év alatt háromszor hiányoztak.

John 12 évesen kezdett dolgozni miután megtanulta apja mesterségét. Reggel hattól este tízig két óra szünete volt, amely alatt tanulta a görög és a latin nyelvet. A tanulmányai során értette meg, hogy Jézus Krisztus érte is meghalt a kereszten. Életét átadta Krisztusnak, aki személyes Megváltójává lett. Beiratkozott a Dumfries-i Akadémiára és közben dolgozott. A pénzhány miatt rosszul étkezett és az iskolaév befejezése előtt súlyosan megbetegedett. Az orvos hazaküldte, azonban rövid időn belül meggyógyult és újra nekivágott a tanulásnak, de most már Glasgow-ban. Tanulmányai mellett Glasgow külvárosát látogatta. Szegényeknek és alkoholistáknak hirdette az evangéliumot. A megtérések felbosszantották a kocsmá tulajdonosokat, akik igyekeztek megfékezni munkáját. Tíz év munka után elvégezte a teológiát és az orvosi egyetemet.

1857-ben egy hirdetést olvasott, amelyben misszionáriusokat toboroztak az Új Hebrida szigetekre a kannibálok közé. Paton jelentkezett a hirdetésre és a misszió el is fogadta. Gyülekezetében majdnem mindenki ellenzte elutazását. Szüleitől a következő sorokat kapta: „Már rég az Úr kezébe helyeztünk, és ebben az ügyben is Rá bízunk téged.” Egyik idős barátja is nagyon ellenezte elutazási szándékát. „A kannibálokhoz? Meg fognak enni!” Paton így válaszolt: „Te öreg vagy és hamarosan tested a földbe kerül, azért hogy a férgek megegyék. Ha én szolgálhatom Krisztus Urunkat életemben és halálomban, akkor nincs különbség számomra, hogy a kannibálok vagy a férgek esznek meg!”

1857. december 1.-én, 33 évesen John Patont kiküldték, mint misszionáriust. Barátjával és feleségeikkel indultak el az Új Hebridák fele. Amíg felesége Amityumban a misszió központjában maradt, addig Paton elment Tana szigetére, próbálva ott letelepedni. Tana szigetének lakosai híresek voltak vérengzéseikről. Amikor barátjával megérkezett a szigetre nagy csoportban jöttek hozzájuk felfegyverzett emberek. Nagy volt a feszültség, mert éppen egy másik szigetbeli törzssel harcban álltak. Tanán a kannibálok eladtak egy telket, amire Paton felépítette lakását. Munkájában segítségére volt két törzsfőnök Nowar és Nouka, akik különböztek a többiektől, de ők is alá voltak vetve a nagy törzsfőnöknek Miakinak. A tanaiaknak rengeteg köistenük és különböző bálványuk volt. Nagyon babonások voltak és szívük tele volt félelemmel. Paton munkája e körülmények között nagyon nehéz volt. E nehézségek mellett érkezésük után egy évre felesége és ő megbetegedtek maláriába. Felesége 1559. február 12.-én szült, azonban rá három napra ismét rohamai voltak. Paton minden orvosi beavatkozása ellenére felesége haza költözött Megváltójához. Egy hét múlva kisgyermek is meghalt. Lelki fájdalmi mellett őt is gyötörte a malária. Paton Istenbe bízva tovább folytatta munkáját, és életében érvényessé vált az, amit Isten Ézsaiás

prófétán keresztül mondott: „Hát nem tudod-e és nem hallod-e, hogy örökkévaló Isten az Úr, aki teremté a föld határait? Erőt ad a megfáradottnak, és az erőlen erejét megcsakisítja. Elfáradnak az ifjak és meglankadnak, megtántorodnak a legkülönbek is; de akik az Úrban bíznak erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a saskeselyűk, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el! (Ézsaiás 40:28-31)”

A szigetlakók mindenféle problémát okoztak Patonnak. Nagyon kiismerhetetlenek voltak, egyet ígértek és más tettek; közben állandóan veszélyeztették életét. Egy alkalommal egy idős törzsfőnök látogatta meg Patont, aki néhány nap múlva meghalt. A szigetlakók a misszionáriust hibáztatták a halálért. Eldöntötték, hogy megölik, bár az idős törzsfőnök testvére csillapította őket. Két nap múlva a testvére is meghalt. Ez már egyértelművé tette, hogy Paton a gonosz előidézője. Harcra készültek a kannibálok, feláldoztak két nőt, akiket jóízűen elfogyasztottak, majd segítségül hívták a szellemeket. Isten azonban úgy határozott, hogy Patonnak ne essem semmilyen bántódása. Az egyik törzsfőnök nem egyezett bele Paton megölésébe.

Lassan egy gyülekezet alakult ki Paton körül, hisz megtanulva a nyelvet hirdette az evangéliumot a szigetlakók között. Ez a kis gyülekezet rendszeresen imádkozott és tanulmányozta a Szentírást. Sokan szégyelltek nappal menni

Patonhoz, ezért késő este látogatták meg őt. Nowar törzsfőnök belátva bűneit megtért Jézus Krisztushoz, és bátor biznyságtévője lett.

Egyszer az egyik törzsfőnöknek meghalt a felesége, és azt kérte, hogy úgy temessék el, ahogy Paton a saját feleségét. A temetésen Nowar prédikált. Ez volt a kannibálok első temetése.

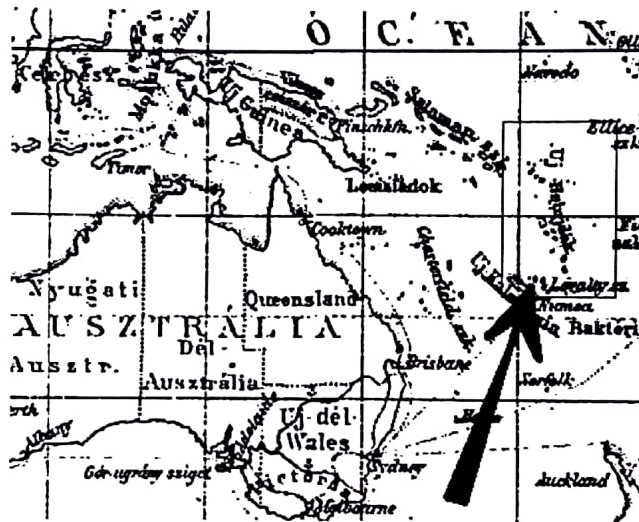
Természetes, hogy ahol az evangélium terjed, ott a Sátán munkája is megerősödik. Egyre többen akarták Patont meggyilkolni. Isten azonban megőrizte őt. A fegyver- és alkoholkereskedőknek is szemet szúrt Paton munkája, hisz veszélyeztette üzletüket. Egyik nap Patonhoz

érkezett egy hajóskapitány, aki bejelentette, hogy négy himlős embert helyeztek el a szigetre, hogy kipusztítsák a lakosságot. A himlő megtizedelte a szigetlakókat. Rettetés fogta el a szigetlakókat. A megtért bennszülöttek közül is meghaltak tizenhárman. Többen figyelmeztették Patont, hogy a bennszülöttek rajta fognak bosszút állni, azonban ő kijelentette, hogy nem távozik a szigetről. Ez is történt, a bennszülöttek újból készültek Paton megölésére. Egy hadihajó is jött, hogy kimentse Patont, de ő nem fogadta el. A nehézségek ezután jöttek, azonban ő állandóan imádkozott és szeretettel válaszolt a támadásokra. Jóllehet volt korszerű fegyvere mégsem használta a bennszülöttek ellen.

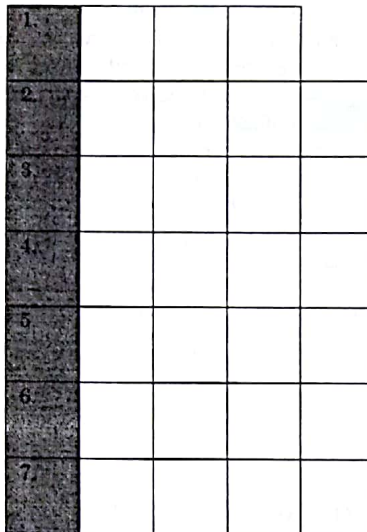
A támadások annyira fokozódtak, hogy házáat és mindenét elpusztították. Paton menekülésre kényszerült. Kalandos úton jutott át a sziget másik felére, ahol egy missziói központban szállt meg.

Hazautazott Skóciába, 1856-ban újránősült és besorozott még két misszionáriust a Hebridákra. Feleségével egy Tanától nem messze lévő szigetre ment munkálkodni. Itt sokkal jobban haladt a munka. Rövid időn belül a sziget lakosainak többsége megtért. Életüket átadták Krisztusnak.

CURCUBET Gábor

Fejtörő gyermekeknek!

Ha helyesen kitöltöd a vízszintes sorokat, és összeolvasod a beárnyékolt merőleges sort, akkor egy bibliai személy nevét fogod megkapni. Ha elolvasod a zárójelben lévő bibliai részeket, akkor könnyebben megtalálod a helyes választ.

1. Ábrahám felesége. (1Mózes 17:19)
2. Áron fia. (2Mózes 6:23)
3. Mária és Márta testvére. (János 11:1-2)
4. Damaszkuszi folyó. (2Királyok 5:12)
5. Emlősállat, melyet Izráel királyának ajándékoztak. (1Királyok 10:22)
6. Izráel királya. (1Királyok 16:23)
7. Ruth anyósa. (Ruth 1:22)

Heti szolgálati alkalmak

Barót (067/377-369)
csütörtök, 19.00 bibliaóra
vasárnap, 17.00 istentisztelet

Brassó (068/183-559)
hétfő, 18.00 felnőtt bibliaóra
szerda, 18.00 imaközösség
péntek, 16.00 gyermek-bibliaóra
szombat, 17.00 ifjúsági bibliaóra
vasárnap, 11.00 istentisztelet
17.00 gyülekezeti bibliaóra

Kézdivásárhely (094/307-550)
péntek, 18.00 bibliaóra
vasárnap, 9.30 istentisztelet

Marosvásárhely (094/253-430)
Csütörtök, 17.00 bibliaóra
vasárnap, 10.00 istentisztelet
18.00 bibliaóra

Miskolc (0036/46/412-558)
vasárnap, 10.00 istentisztelet
17.00 istentisztelet

Rava (Neua 21)
vasárnap, 11.00 istentisztelet
14.00 istentisztelet

Szamosújvár (092/459-594)
csütörtök, 18.00 bibliaóra
vasárnap, 15.00 bibliaóra

Szék (Sic 261)
szerda 18.00 bibliaóra
péntek, 18.00 bibliaóra
szombat, 11.00 gyermek-bibliaóra
20.00 fiatal házások bibliaórája
vasárnap, 11.00 istentisztelet
16.00 áhitat

Szováta (065 577-592)
vasárnap, 10.00 istentisztelet
16.00 gyermek-bibliaóra
17.00 felnőtt bibliaóra

FELVÉTELIZŐK FIGYELMÉBE!

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lehetőséget kínál az Intézet előzetes megismeréséhez azok számára, akik a következő tanévben szeretnének felvételizni. Az érdeklődők akár három napig részt vehetnek az előadásokon, áhítatokon. Megismerkedhetnek a tanárokkal, diákokkal, valamint a Károlyi Intézet tanítási alapelveivel, kollégiumi életével.

Érdeklődni és jelentkezni az iskola címén lehet, levélben, telefonon, faxon vagy drótpostán.

Válaszok a bibliaismereti kérdésekre

1. A sareptai özvegyasszony fiát. (1Kir. 17:22).
2. Gósen földjén. (1Móz. 45:10)
3. Dorkás. (ApCsel. 9:36)
4. Géházi, Elizeus szolgája. (2Kir. 5:20)
5. Ruth. (Ruth 4:18-22)

VÁRJUK A BESZÁMOLÓKAT A MISSZIÓI MEZŐKRŐL!

Kedves szolgatársaink, olvasóink! A Keskény Út várja szolgálatokkal kapcsolatos írásaitokat, híreiteket. Ha egyszerűen csak el szeretné mondani a nyilvánosság előtt, hogyan találkozta Megváltó Jézussal, azt is megírhatod. Ne feledd, a keresztyén újságírás is egy szolgálati forma!

Keskény Út

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet
havonta megjelenő lapja.

Felelős szerkesztő: PÁLL Zoltán

Cím: Brassó, 2200-Ro, Zizinului u. 35, Bl.10, sc.B, ap.7.

Tel: 068/183-559, E-mail: pall@deuroconsult.ro

A KGTMi címe: Miskolc, Kartács u. 1., 3527-H

Tel/Fax: 46/412-558. E-mail: KGTMi@mail.matav.hu